

5 NĂM CÔNG TÁC QUAN HỆ QUỐC TẾ TRUNG TÂM THÔNG TIN - THƯ VIỆN ĐHQGHN (1997 - 2002)

Vũ Thị Kim Anh

Phòng Hành chính - Tổng hợp

Trong thời kỳ toàn cầu hoá, công tác quan hệ quốc tế (QHQT) ngày càng có tầm quan trọng trong các trường ĐH, góp phần cùng các hoạt động khác triển khai mạnh mẽ và thúc đẩy sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Ngay từ những ngày đầu thành lập, ĐHQGHN cũng đã xác định vai trò của công tác QHQT giúp nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học nhằm đẩy nhanh công cuộc đổi mới và đảm bảo phát triển bền vững. Trên cơ sở kế thừa kết quả hoạt động của các Thư viện thành viên cũ, kết hợp với việc phát huy sức mạnh của một đơn vị độc lập, Trung tâm Thông tin - Thư viện (TTTT-TV), ĐHQGHN sau 5 năm hoạt động đã đạt được nhiều thành tựu đáng khích lệ ở nhiều lĩnh vực hoạt động trong đó có công tác QHQT. Những thành công đó đã khẳng định chủ trương mở rộng quan hệ hợp tác của TTTT-TV và cũng góp phần khẳng định vị thế của ĐHQGHN, một trung tâm đào tạo và nghiên cứu khoa học chất lượng cao, đa ngành, đa lĩnh vực.

Những nội dung chính trong công tác QHQT của TTTT-TV đã thực hiện trong 5 năm (1997 - 2002):

1. Trao đổi tài liệu khoa học

Song song với việc bổ sung tài liệu bằng nguồn ngân sách được cấp, hoạt động trao đổi với các tổ chức nước ngoài thường xuyên được quan tâm đã mang lại cho TT một số lượng tài liệu đáng kể hàng năm. Gọi là công tác trao đổi nhưng thực chất đây chủ yếu là hoạt động nhận tài liệu tặng biếu của các trường ĐH, các tổ chức quốc tế. Tính đến nay TT đã có quan hệ hợp tác trao đổi tài liệu với hơn 50 trường ĐH, tổ chức quốc tế, tiêu biểu như: ĐH Cornell, ĐH Harvard, ĐH Hawaii, TV Quốc hội Mỹ, Quỹ Châu á, Trung tâm nghiên cứu Vật lý quốc tế, các trường ĐH và cơ quan thông tin của Pháp, Nhật, Đức... Từ khi thành lập đến nay (2/1997), tổng số sách, tạp chí mà TT nhận được từ nguồn tặng biếu là hơn 11.000 cuốn với giá trị khoa học cao. Trong hoàn cảnh hiện nay, khi mà lượng kinh phí được cấp để mua tài liệu không thể đáp ứng được hết nhu cầu của bạn đọc, đặc biệt là những cuốn sách tiếng nước ngoài thường rất đắt thì con số 11.000 cuốn sách có ý nghĩa thật lớn. Nếu tính về giá trị kinh tế, số tài liệu này gấp hơn 2 lần tổng số tài liệu mua hàng năm. Hầu hết trong đó là những tài liệu có giá trị khoa học cao, phục vụ tốt nhu cầu đào tạo, nghiên cứu của cán bộ giảng dạy, cán bộ nghiên cứu và sinh viên, đặc biệt là các bộ Bách khoa toàn thư. Từ điển lớn và các CSDL trên CD-ROM.

Hiện tại, TT là đầu mối tiếp nhận và phân phối 20.000 cuốn sách mỗi năm của Quỹ Châu Á cho các Thư viện ĐH trong toàn quốc.

Công tác trao đổi tài liệu khoa học ngày càng được hoàn thiện, từ chỗ trước kia TT nhận tài liệu theo kế hoạch của phía bạn nên nhiều tài liệu không có giá trị khoa học, lạc hậu, có nội dung không phù hợp với quan điểm của Đảng, đến nay hầu hết tài liệu nhận đều theo yêu cầu của TT, thậm chí theo đúng danh mục đã được chọn lọc kỹ. Trong công tác này TT đã nhận được sự phối hợp, giúp đỡ rất nhiều từ các trường thành viên, các khoa và đơn vị trực thuộc ĐHQGHN trong việc đánh giá, tuyển chọn những tài liệu quý cũng như loại bỏ được những tài liệu lạc hậu, giá trị khoa học thấp, những tài liệu không phù hợp với quan điểm, đường lối của Đảng ta. Nhờ đó, cho đến nay TT chưa để lọt các tài liệu có nội dung xấu vào kho tài liệu và chưa vi phạm khuyết điểm về cung cấp, trao đổi thông tin và tài liệu với nước ngoài.

2. Trao đổi kinh nghiệm, nâng cao trình độ cán bộ, nâng cao chất lượng công tác chuyên môn.

Bên cạnh việc tăng cường nguồn lực thông tin, học tập kinh nghiệm và nâng cao trình độ chuyên môn cũng là nhiệm vụ chính của công tác QHQT. Tranh thủ các khoản tài trợ, TT đã cử nhiều đợt cán bộ tham dự hội nghị, hội thảo quốc tế chuyên ngành TT-TV tại Thái lan, Đài loan, Singapore, áo ... và tham quan các Thư viện tại Trung quốc, Thái lan, australia, Mỹ... Phương pháp tổ chức và quản lý mô hình thư viện ở những nước mà cán bộ TT đến thăm và làm việc là những bài học quý để áp dụng triển khai một thư viện hiện đại, tiên tiến.

Nhằm tạo điều kiện cho nhiều cán bộ của TT và cán bộ của một số Thư viện bạn được tiếp thu kinh nghiệm, kiến thức tiên tiến, hiện đại, TT đã tích cực tranh thủ sự giúp đỡ của các chuyên gia hàng đầu trên thế giới. Nhiều lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, nhiều buổi hội thảo, tọa đàm được tổ chức có sự tham gia giảng dạy và tham luận của chuyên gia nước ngoài đến từ Mỹ, austrlia, Canada, Pháp, Singapore.... tiêu biểu như buổi tọa đàm về "Mô hình Thư viện ĐH hiện đại" (3/1998), hội thảo "Thư viện điện tử" (11/2000), lớp nghiệp vụ "Phát triển dịch vụ thông tin điện tử", "Chuyển format biểu ghi CSDL", "Sử dụng bảng phân loại Dewey"... Đặc biệt, trong dịp sang thăm Việt nam giữa tháng 1 năm 2002, TS. Dechang, Chủ tịch Liên hiệp hội Thư viện quốc tế IFLA đã đến thăm và có buổi tọa đàm với đông đảo cán bộ của TT. Qua đó cán bộ TT đã cập nhật được các phương pháp, kiến thức tiên tiến trong tổ chức quản lý và phục vụ thông tin - tư liệu, đủ khả năng tiếp nhận các dự án tổ chức thư viện hiện đại, áp dụng những kiến thức đó để nâng cao chất lượng công tác chuyên môn. Hơn nữa TT còn được nhiều tổ chức trong và ngoài nước yêu cầu tư vấn, mở lớp tập huấn cho cán bộ của họ. Vừa qua, TT đã tập huấn cho 30 cán bộ thư viện và xuất bản của ĐHQG Lào với kết quả tốt đẹp và được sự đánh giá cao của học viên.

3. Tham gia các dự án

TT chủ động xây dựng các đề án và tích cực liên hệ với các cơ quan, tổ chức để có thể tiếp nhận được dự án. Bộ sưu tập nghiên cứu Hoa kỳ học, chương trình sách do Quỹ Châu á là những dự án do TT trực tiếp xây dựng. Với dự án xây dựng TT học liệu tại Thư viện Thượng đỉnh từ Quỹ Đông Tây đang được lãnh đạo ĐHQGHN thương thảo, TT cũng đã có phần đóng góp thông qua các buổi làm việc với Đại diện Quỹ Đông Tây hội

ngộ và Đại diện của RMIT, giới thiệu cho họ về mô hình tổ chức một TT tư liệu hiện đại trong điều kiện của VN.

Được sự quan tâm của ĐHQGHN cùng với sự nỗ lực của bản thân, TT được tiếp nhận dự án giáo dục đại học trị giá 500.000USD. Với dự án này, khả năng tổ chức Thư viện trung tâm tại Cầu giấy thành một thư viện tiên tiến và hiện đại đã trở thành hiện thực. Ban lãnh đạo cùng toàn thể CBNV Trung tâm đã và đang quyết tâm biến kết quả của dự án thành *Chất lượng cán bộ thư viện, Chất lượng thông tin - thư viện và chất lượng phục vụ bạn đọc*.

Hoạt động quan hệ quốc tế sẽ còn khả quan hơn, hứa hẹn nhiều triển vọng hợp tác tốt đẹp hơn rất nhiều nếu TT có một bộ phận chuyên trách với những cán bộ có đủ năng lực và trình độ ngoại ngữ thay vì dùng cán bộ kiêm nhiệm ít nhiều ảnh hưởng đến chiều sâu của công tác này. Đó cũng chính là một trong những kế hoạch phát triển của TT để đưa TTTT-TV ĐHQGHN trở thành một Thư viện tiên tiến, hiện đại ngang tầm với các Thư viện trong khu vực và trên thế giới.